

הכנסת העשרים וארבע

יוזם: חבר הכנסת רם שמע

פ/24/1829

הצעת חוק הסדרת שוק הקנאביס לצריכה עצמית, התשפ"א-2021

פרק א' – מטרה

מטרת החוק 1. מטרתו של חוק זה להסדיר את הצריכה העצמית של הקנאביס, ואת שרשרת ההספקה לצורך זה בלבד, תוך מניעת שימוש בקנאביס שלא לצריכה עצמית.

פרק ב' – פרשנות

הגדרות 2. בחוק זה –

"המנהל" – המנהל הכללי של משרד הבריאות;

"מגדל מורשה" – מגדל קנאביס, שהוא בעל רישיון לעיסוק בקנבוס לפי פרק ג' לפקודת הסמים המסוכנים, או שעומד בתנאים שקבע השר לעניין גידול קנאביס;

"נקודת מכירה ייעודית" – בית עסק שקיבל רישיון לפי סעיף 6 לממכר קנאביס לצריכה עצמית באתר מסויים;

"פקודת הסמים המסוכנים" – פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973¹;

"קנאביס" – כל צמח מהסוג קנבוס (Cannabis) וכל חלק ממנו;

"קנאביס לצריכה עצמית" – כל מוצר הנגזר מצמח הקנאביס למעט קנאביס רפואי וקנאביס תעשייתי;

"קנאביס רפואי" – קנאביס המשמש לצרכים רפואיים, בין שעבר תהליך עיבוד תעשייתי או עיבוד אחר ובין בצורתו הטבעית, ומיועד לצריכה לפי מרשם רפואי;

"קנאביס תעשייתי" – זני קנאביס ששיעור ה-THC בהם נמוך מ-0.3% והמוכרים על פי תקנות האיחוד האירופאי כהמפ (HEMP);

"השר" – שר הבריאות.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש מס' 27, עמ' 526.

פרק ג' – שימוש בקנאביס לצריכה עצמית

- שימוש בקנאביס לצריכה עצמית
3. (א) אדם שמלאו לו 21 שנים רשאי להחזיק ולהשתמש בקנאביס לצריכה עצמית בכמות שלא תעלה על 15 גרם, ולרכוש קנאביס כאמור בכמות שלא תעלה על 15 גרם מנקודת מכירה ייעודית, והכל למעט אם הוא בעל תפקיד בטחוני או אחר שהשר קבע בתקנות שאז יחולו לגביו התנאים שקבע השר בתקנות כאמור.
- (ב) צריכה עצמית כאמור בסעיף קטן (א) תיעשה רק במקום פרטי, ושלא בנוכחות של מי שטרם מלאו לו 21 שנים.
- נהיגה תחת השפעת קנאביס
4. שר התחבורה והבטיחות בדרכים רשאי לקבוע נסיבות או תנאים שבהם ייחשב אדם כנוהג תחת השפעת קנאביס, לעניין איסור נהיגה תחת השפעה של סם מסוכן לפי כל דין, ובלבד שיקבע כך לגבי שימוש בקנאביס תוך צריכת אלכוהול בכל כמות שהיא.
- ממכר קנאביס לצריכה עצמית
5. (א) קנאביס לצריכה עצמית לא יימכר אלא בנקודת מכירה ייעודית לממכר קנאביס לצריכה עצמית שקיבלה רישיון לכך מאת השר וכן רישוי עסק לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968².
- בנקודות מכירה ייעודיות
- (ב) בנקודת מכירה ייעודית לא יימכרו ולא יוצגו למכירה מוצרים אחרים פרט לקנאביס לצריכה עצמית וכלים המיועדים לכך.
- (ג) הקנאביס המוצע למכירה בנקודת מכירה ייעודית יתקבל ממגדל מורשה בלבד.
- (ד) כל מכירה של קנאביס לצריכה עצמית תבוצע בכפוף לבדיקת הגיל של הקונה באמצעות תעודה מזהה, ותירשם באמצעות מערכת ממוחשבת ייעודית ששימושיה ומאפייניה יקבעו על ידי המנהל.
- (ה) לא תמכור נקודת מכירה ייעודית לאדם קנאביס לצריכה עצמית בכמות העולה על 15 גרם; השר רשאי לקבוע גם מגבלה לכמות מירבית של קנאביס לצריכה עצמית שאדם רשאי לרכוש מנקודות מכירה ייעודיות בתקופה שיקבע השר, ורשאי השר להורות כאמור שרישומי המערכת הממוחשבת הייעודית ישמשו לפיקוח על מגבלה זו.
- רישיון לנקודת מכירה ייעודית
6. (א) השר יקבע תנאים למתן רישיון לנקודת מכירה ייעודית.
- (ב) לא ייתן השר רישיון לנקודת מכירה ייעודית למי שהורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להפעיל נקודת מכירה ייעודית.
- (ג) בקשה לרישיון לנקודת מכירה ייעודית תוגש לשר בכתב בהתאם להוראות שיקבע השר; השר רשאי לאשר את הבקשה, להתנות או לדחות אותה;
- (ד) תוקפו של רישיון לנקודת מכירה ייעודית לפי פרק זה יהיה לשנה, והשר רשאי להאריך אותו לתקופות נוספת.
- (ה) רישיון לנקודת מכירה ייעודית, לרבות זכות מהזכויות האמורות בו, הוא אישי ואינו ניתן להעברה, לשעבוד או לעיקול.

² ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

פרק ד' – הבטחת מידע לצרכן והגנת קטינים

7. איסור פרסום (א) לא יפרסם אדם קנאביס לצריכה עצמית אלא לפי הוראות פרק זה.
- (ב) הוראות חוק איסור פרסומת והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון, התשמ"ג-1983, החלות לעניין טבק, יחולו, בשינויים המחויבים, על קנאביס לצריכה עצמית.
- (ג) בלי לגרוע מהוראות לפי סעיף קטן (ב) ומהוראות סעיף 9, בכל פרסום של קנאביס לצריכה עצמית ועל גבי אריזה של קנאביס לצריכה עצמית יופיע, בין השאר, איסור על שימוש על ידי קטינים ואזהרה לגבי שימוש בידי נשים בהריון.
8. אריזת קנאביס לצריכה עצמית של קנאביס לצריכה עצמית תעוצב כך שלא תהיה ניתנת לפתיחה על ידי ילד.
9. הבטחת מידע לצרכן על האריזה של קנאביס לצריכה עצמית הנמכר בנקודת מכירה ייעודית יופיע מידע מפורט אודות שיעורי ה-THC, CDB וקנבינואידים נוספים כפי שיקבע השר וכן הפניה למידע על קנאביס, ואזהרות לעניין השימוש בו באתר האינטרנט של משרד הבריאות; השר רשאי לקבוע אזהרות נוספות שיש לציין על גבי האריזה.

פרק ה' – הוראות שונות

10. מיסוי שר האוצר רשאי לקבוע מס על מוצרי קנאביס לצריכה עצמית מעבר למיסים הנגבים על מוצרי צריכה, ורשאי הוא לקבוע מיסוי כאמור לכל שרשרת הייצור והשיווק, או לחלקים ממנה.
11. הקמת קרן להסברה ומניעת התמכרות במשרד הבריאות תפעל קרן לאומית להסברה ולמניעת התמכרות לקנאביס, שתמומן, בין השאר, מכספי המיסוי המיוחד שייקבע לפי הוראות סעיף 10.
12. החלת הוראות לעניין פיקוח ואכיפה הוראות סעיפים 25 עד 25ג לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973³, החלות לעניין עיסוק בקנבוס יחולו בשינויים המחויבים לעניין ממכר קנאביס לצריכה עצמית בנקודת מכירה ייעודית.

פרק ו' – תיקונים עקיפים

13. תיקון פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] – התשל"ג-1973⁴ –
- (1) בסעיף 7 –
- (א) בסעיף קטן (א), אחרי "ברישיון מאת המנהל" יבוא "או אם ההחזקה או השימוש הם בקנאביס לצריכה עצמית בהתאם להוראות פרק ג' לחוק הסדרת שוק הקנאביס לצריכה עצמית, התש"ף-2020";
- (ב) בסעיף קטן (ג) – בטל;
- (ג) בסעיף קטן (ד), במקום "סעיפים קטנים (ג) סיפה ו-(ג)1" יבוא "סעיף קטן (ג)";
- (2) אחרי סעיף 12 יבוא:

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש מס' 27, עמ' 526.
⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש מס' 27, עמ' 526.

"רישיון לעניין קנאביס 12א. יראו מי שניתן לו רישיון שיווק או של קנאביס לצריכה עצמית לצריכה עצמית לפי חוק להסדרת שוק הקנאביס לצריכה עצמית, התש"ף-2020, כאילו ניתן לו רישיון בידי המנהל או היתר, לעניין הוראות פרק זה."

14. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982⁵, פרק ז' – בטל. תיקון חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב]

דברי הסבר

שוק הקנאביס בישראל אינו מוסדר אף על פי ש-27% מכלל האזרחים הבגירים צורכים קנאביס. הצעת חוק זו באה להסדיר, הן מבחינה חוקתית והן מבחינה נורמטיבית, את התחום שמדינות רבות בעולם כבר הסדירו כאשר הפכו את עישון הקנאביס לחוקי, תחת מגבלות ופיקוח מדינתי. הצעת חוק זו עוסקת אך ורק בצריכת קנאביס עצמית. השימוש מוגבל לכמות שאינה עולה על 15 גרם לאנשים מעל גיל 21, למעט אנשים שמחזיקים בתפקיד ביטחוני או בתפקיד אחר שיקבעו על ידי שר הבריאות. כמו כן, נהיגה תחת השפעת קנאביס תהיה אסורה.

הצעת החוק מאפשרת הקמת חנויות ייעודיות לממכר קנאביס לצריכה עצמית, בכפוף לרישיון ולפי תנאים שיקבע שר הבריאות ובכפוף לרישיון עסק מטעם הרשות המקומית. הסדרת צריכת הקנאביס תוביל להגדלת הקופה הציבורית באמצעות מיסוי, זאת כיוון שעד היום הצריכה נעשתה באופן בלתי לגאלי והכספים שהתגלגלו בשוק הקנאביס לא מוסו. בין השאר יוכלו כספי מיסוי ייעודי שעשוי להיקבע לשמש לקרן להסברה על הסכנות משימוש בקנאביס ולמניעת התמכרויות. כמו כן מוצע לקבוע הוראות לעניין הגבלת פרסומת, אזהרות על גבי האריזה ומניעת שיווק לקטינים.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת עידן רול (פ/1443/23) ועל ידי חברי הכנסת שרון מרים השכל ובוועד טופורובסקי (פ/2284/23) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת תמר זנדברג (פ/43/24), על ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/224/24), על ידי חבר הכנסת בוועד טופורובסקי (פ/918/24) ועל ידי חבר הכנסת עידן רול וקבוצת חברי הכנסת (פ/980/24).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת רם שפע (פ/1267/23) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת יעל רון בן משה (פ/253/24). הצעת החוק זהה לפ/1267/23 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' באב התשפ"א (19.07.2021)

⁵ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.